خبر

به منظور تعیین وضعیت ترددها دوشنبه ۲۵ اسفندماه؛

رنگ‌بندی نهایی شهرها اعلام می‌شود

جواب منفی تست کرونا، شرط سفر با قطار و هواپیما

گروه جامعه - سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا با بیان این‌که طبق مصوبه‌ی ستاد ملی کرونا تردد به شهرهای قرمز و نارنجی همچنان ممنوع است، گفت که خروج خودروهای با پلاک بومی از این شهرها ممنوع و ورود خودروهای غیربومی نیز به این شهرها ممنوع خواهد بود.

به گزارش ایرنا سراسری، علیرضا رئیسی با اشاره به تولید واکسن داخلی گفت: «واکسن پاستور اردیبهشت ماه سال آینده آماده خواهد شد و اگر نتایج واکسن برکت نیز به خوبی پیش برود از خرداد ماه ورود این واکسن نیز به نظام سلامت افزایش قابل توجهی خواهد داشت و با احتساب واکسن‌های وارداتی و تولید داخلی در مجموع در تیرماه سال آینده تعداد واکسن موجود ما در کشور به ۱۰ تا ۱۲ میلیون دوز افزایش خواهد یافت».

رئیسی در ادامه با اشاره به روزهای پایانی سال و آغاز احتمالی سفرهای نوروزی تاکید کرد: «توصیه‌ی ما به هموطنان این است که در این شرایط به سفرهای نوروزی نروند و اگر قرار است سفری انجام شود رنگ‌بندی نهایی شهرهای کشور برای انجام سفرهای احتمالی ۲۵ اسفندماه سال جاری اعلام خواهد شد».

وی اظهار کرد: «طبق مصوبه‌ی ستاد کرونا در انجام سفرهای نوروزی ملاک ما رنگ جدید شهرهاست، اما سفر به شهرهای قرمز و نارنجی همچنان ممنوع است و سفر به شهرهای آبی و زرد با رعایت دقیق پروتکل‌های بهداشتی عملی خواهد بود».

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا ادامه داد: «طبق مصوبه‌ی این ستاد تردد به شهرهای قرمز و نارنجی همچنان ممنوع است و خروج خودروهای با پلاک بومی از این شهرها ممنوع و ورود خودروهای غیربومی نیز به این شهرها ممنوع خواهد بود».

رئیسی با اشاره به تعداد جرایم خودروهای متخلف که شرایط تردد کرونایی را رعایت نکرده‌اند، یادآور شد: «تاکنون پنج میلیون و ۴۰۰ هزار جریمه برای خودروهایی که مقررات منع رفت و آمد را در شهرهای مختلف کرونایی نادیده گرفتند صادر شده است».

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا بیان کرد: «برای کنترل بیشتر شیوع بیماری کرونا در کشور هم‌اکنون پرواز از ۳۲ کشور جهان به ایران ممنوع است و تردد به سایر کشورها نیز مشمول تست PCR و قوانین سختگیرانه است که همه باید آن را رعایت کنند».

وی گفت: «هرچند که تردد به تمام شهرهای قرمز و نارنجی با خودرو ممنوع است، اما تردد هواپیما و قطار به این شهرها انجام می‌شود و همه‌ی افرادی که با هواپیما و یا قطار به این شهرها رفت و آمد می‌کنند باید تست منفی کرونای خود را ارائه دهند».

رئیس اتاق کرمان:

پویش بومی‌سازی قطعات در کرمان راه‌اندازی شود

گروه اقتصاد - رئیس اتاق کرمان با بیان این‌که صنایع کوچک و متوسط استان تنها ۱۰ تا ۱۵ درصد از نیاز واحدهای بزرگ استان را تامین می‌کنند و مابقی آن از خارج از استان تهیه می‌شود، خواستار راه‌اندازی پویش بومی‌سازی تولید قطعات، خدمات، تجهیزات و ماشین‌آلات در کرمان و پایدار کردن صنایع کوچک و متوسط برای توسعه‌ی استان شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان، سیدمهدی طبیب‌زاده در پنجاه‌ونهمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان کرمان با موضوع بررسی اجرای نظام مبادلات پیمانکاری فرعی، با بیان این‌که نظام مبادلات پیمانکاری فرعی (spx) ارتباط بین صنایع کوچک و متوسط را با شرکت‌ها و پروژه‌های بزرگ برقرار می‌کند، گفت: «اگر این نظام به صورت کامل بومی شده و اجرایی شود کمک خوبی به صنایع کوچک و توسعه‌ی بازار با تکیه بر شرکت‌های دانش بنیان خواهد بود».

وی افزود: «صنایع کوچک و متوسط با وجود این‌که سهم خوبی در اشتغال جامعه دارند اما به دلیل محدودیت واردات نمی‌توانند سهم موثری در اقتصاد داشته و پایدار باشند».

وی ادامه داد: «مسئولان ارشد استان معتقدند که صنایع معدنی بزرگ کرمان باید نقش خود را در متوازن کردن توسعه‌ی استان ایفا کنند، زیرا این ظرفیت‌ها همیشه پایدار نیستند و این حلقه‌ی مفقوده باید تکمیل شود».

طبیب‌زاده اظهار کرد: «اتاق کرمان طرح‌هایی مانند پایش فضای کسب و کار، راه‌اندازی پنجره واحد سرمایه‌گذاری، عارضه‌یابی صنایع، توسعه‌ی صادرات، افزایش بهره‌وری و اجرای نظام مبادلات پیمانکاری فرعی را در سال جاری در برنامه قرار داد که امیدواریم این طرح‌ها بتواند به توسعه‌ی استان کمک کند».

رئیس اتاق کرمان، راه‌اندازی پویش بومی‌سازی تولید قطعات، خدمات، تجهیزات و ماشین‌آلات در کرمان و پایدار کردن صنایع کوچک و متوسط برای توسعه‌ی استان را پیشنهاد داد و گفت: «صنایع کوچک و متوسط استان تنها ۱۰ تا ۱۵ درصد از نیاز واحدهای بزرگ استان را تامین می‌کنند و مابقی آن از خارج از استان تهیه می‌شود».

وی اضافه کرد: «صنایع کوچک و متوسط نیز باید خود را در شرایط رقابتی قرار دهند، از نظر صنعت و تکنولوژی به‌روز شوند و تنوع تولید و قطعات داشته باشند».

با هدف دسترسی آسان‌تر جامعهٔ هدف بهزیستی به خدمات؛

۱۲۷ مرکز مثبت زندگی در کرمان افتتاح شد

گروه جامعه- همزمان با سراسر کشور و به‌صورت ویدئو کنفرانس ۱۲۷ مرکز مثبت زندگی در کرمان افتتاح شد. به گفته‌ی مدیرکل بهزیستی استان کرمان، ارائه‌ی خدمت به افراد دارای معلولیت و افراد کم‌بضاعت از وظایف مراکز مثبت زندگی است و خدماتی مانند فرزندخواندگی، ارائه‌ی وسایل توانبخشی و خدمات درمانی هم به این مراکز واگذار می‌شود.

صادق‌زاده تاکید کرد که تمام خدماتی که در مراکز مثبت زندگی ارائه می‌شود در بستر الکترونیک است و حتی بازدید مددکار به‌صورت آنلاین صورت می‌گیرد که در سراسر کشور قابل رصد است.

به گزارش روابط عمومی بهزیستی استان کرمان، با حضور رئیس‌جمهوری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان بهزیستی کشور به صورت ویدئوکنفرانس، ۱۲۷ مرکز مثبت زندگی در استان کرمان همزمان با دیگر نقاط کشور مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

مدیرکل بهزیستی استان کرمان در حاشیه‌ی این آیین گفت: «حدود ۸۰۰ نیرو در ۱۳۷ مرکز خدمات بهزیستی مثبت زندگی استان کرمان فعالیت می‌کنند و ۲۶۸ مددکار نیز در این مراکز جذب شده‌اند».

عباس صادق‌زاده افزود: «مراکز مثبت زندگی مراکزی هستند که خدمات سطح یک جامعه‌ی هدف را که در گذشته با رویکرد دولتی ارائه می‌شد به صورت خرید خدمت انجام می‌دهند».

وی با اشاره به اینکه ۴۱ مرکز مثبت زندگی روستایی و ۸۶ مرکز مثبت زندگی شهری در استان کرمان وجود دارد، گفت: «استان کرمان در مجموع دارای ۱۳۷ مرکز مثبت زندگی است که ۱۰ مرکز آن در سال آینده افتتاح می‌شود».

وی جامعه‌محور بودن این مراکز را یکی از اهداف راه‌اندازی آن‌ها دانست و گفت: «توجه به خانواده‌های جامعه‌ی هدف با ارائه‌ی فرمول‌های جدید و کمک گرفتن از سرمایه‌های اجتماعی محله و توانمندسازی جامعه‌ی هدف از دیگر اهداف این مراکز است».

مدیرکل بهزیستی استان کرمان با بیان این‌که ۵۷ هزار پرونده‌ی جامعه‌ی هدف سطح یک به مراکز مثبت زندگی استان واگذار شده است، گفت: «خوشبختانه تمام خدماتی که این مراکز ارائه می‌دهند؛ در بستر الکترونیک است و بازدیدها نیز به صورت آنلاین انجام می‌شود و تاکنون ۲۶ هزار بازدید خانه به خانه توسط مددکاران انجام و در سامانه ثبت شده است».

وی اضافه کرد: «بهزیستی یکی از سازمان‌های خدمات‌رسان است که بیش از ۱۸۴ ماموریت ویژه و مهم اجتماعی را برعهده دارد که در سال‌های اخیر سعی شده بخشی از این خدمات را به بخش خصوصی واگذار کنیم که مراکز مثبت زندگی هم جزو همین مراکزی هستند که بخشی از خدمات بهزیستی به آن‌ها واگذار شده است».

صادق‌زاده با اشاره به این‌که مراکز مثبت زندگی استان کرمان حدود ۷۰۰ نیرو جذب کرده‌اند، افزود: «اغلب نیروهای مراکز، نیروی تخصصی هستند و مددکارانی در مراکز هستند که خدمات مددکاری را طراحی و ارائه می‌کنند و قطعا در این مددکاری‌ها اتفاقات خوبی می‌افتد و شرایط مددجویان و خانواده‌های آن‌ها رصد می‌شود».

فریبا کرمانی، عضو هیات علمی پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی مطرح کرد

درس‌های گنجعلیخان برای حاکمان امروز کرمان!

- مجموعهٔ گنجعلی‌خان موزه‌ای کامل از هنرهای صفویه است
- شهر کرمان را اگر بمباران کرده بودند، تخریب‌ها کمتر از الان بود!

گروه جامعه - گنجعلی‌خان اهل کرمان نبود و کُرد بود اما او که در زمان سلطنت شاه‌عباس صفوی، به حکومت کرمان منصوب شده بود، با درایت و دوراندیشی و دلسوزی‌هایش، کاری با ایالت افسرده و ویران‌شده‌ی کرمان آن زمان کرد که چهارصد سال پس از مرگش، هنوز ستایش و تحسین می‌شود. مجموعه‌ی سرفراز گنجعلی‌خان در دل شهر کرمان، از یادگاران زمان اوست.

فریبا کرمانی، پژوهشگر و عضو هیات علمی پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی در یک برنامه‌ی زنده‌ی اینستاگرامی به معرفی گنجعلی‌خان و این مجموعه‌ی ارزشمند پرداخت و با وصف برخی از ارزش‌های کرمان، تخریب و نابودی این شهر را که دهه‌هاست شروع شده و همچنان با همان سرعت پیشین ادامه دارد را یادآور و تصریح کرد: «این شهر، انگار شخم‌زده شده است و بناهای با ارزش آن، طوری پاک شده که اگر دشمنی بمباران می‌کرد، شاید چیزهای باارزش بیش‌تری از آن می‌ماند و نمی‌دانم جبران آن چگونه ممکن است».

متن کامل توضیحات او را در ادامه می‌خوانید.

به گزارش خبرنگار فردای‌کرمان، کرمانی در یک برنامه‌ی زنده‌ی اینستاگرامی با اجرای علیرضا قلی‌نژاد، عضو هیات اجرایی کمیته ملی موزه‌های ایران با بیان اینکه کرمان در طول تاریخ بسیار مورد بی‌مهری قرار گرفته و به قول زنده‌یاد استاد باستانی‌پاریزی، بعد از تبریز، کرمان شهری بوده که بیش‌ترین منجنیق بلا بر سرش نازل شده است، گفت: «پادشاهان و حکمرانان مختلف خیلی قتل‌عام و کشتار نسبت به مردم کرمان داشتند و بناها را بسیار تخریب کردند. کرمان فرصت‌های خیلی اندکی داشته تا ساخته شود و در این بین، فرصتی مثل دوران حکمرانی گنجعلی‌خان واقعا بی‌نظیر و تکرار نشدنی بوده است».

وی ادامه داد: «کرمان از اوایل دوره‌ی صفویه یعنی شاه اسماعیل، بسیار وضعیت آشفته‌ای داشت. خرابی‌هایی که ازبکان ایجاد کرده بودند هنوز بازسازی نشده بود. اساسا در آن زمان، کل جنوب ایران محل تاخت‌وتاز دو طایفه‌ی سُلغَد و افشار بود که با هم جدال داشتند. وقتی شاه‌عباس به سلطنت برگزیده شد به اهمیت جنوب ایران پی برده بود و در نظر داشت راه ابریشم را از عثمانی به جنوب هدایت کند و از مسیر دریا استفاده کند. همچنین، به دنبال این بود این مناطق را امن کند. آن زمان، بکتاش‌خان افشار حاکم کرمان بود و برای اینکه با او مقابله کند خود شاه‌عباس شخصا به کرمان لشکر کشید و وقتی بکتاش خان کشته شد، باز هم ناامنی در بلوچستان و کرمان و ... ادامه داشت تا اینکه گنجعلی‌خان را برای حکومت ایالت کرمان برگزید و می‌خواست تا امنیت را در این منطقه برقرار کند».

وی توضیح داد: «گنجعلی‌خان زیک یکی از نزدیکان شاه‌عباس بود و از زمانی که ایشان شاهزاده بود، همدم شاه‌عباس و از مقربانش بود و حتی او را بابا خطاب می‌کرد و چند بار هم جان او را نجات داد. شاه‌عباس واقعا به او اعتماد داشت و گنجعلی‌خان هم وقتی حاکم کرمان شد، نشان داد که چه‌قدر لایق این اعتماد بوده است. زمانی که گنجعلی‌خان کرمان را تحویل گرفت شهری خراب با مردمی افسرده و نومید بود ولی وقتی او فوت کرد کل ایالت کرمان متحول شده بود».

تشریح موقعیت مکانی مجموعهٔ گنجعلی‌خان

وی سپس با بیان اینکه حاکم چه نقشی در شرایط هر منطقه دارد را در طول تاریخ تجربه کرده‌ایم، افزود: «گنجعلی‌خان در سال ۱۰۰۵ هجری قمری حاکم کرمان شد. آن زمان اصفهان هنوز پایتخت نشده بود. او در ابتدا شروع به یارگیری کرد. استاد سلطان معمار محمد یزدی را هم‌دست خود کرد. تاکنون مدارکی پیدا نکرده‌ایم که نشان دهد این معمار چه سوابقی داشته که گنجعلی‌خان به او اعتماد و انتخابش کرده است و با اینکه موطن اصلی این معمار یزد بود، ولی در یزد جایی که اسم و نشان ایشان باشد پیدا نشده است؛ اما حتما کارهایی داشته که گنجعلی‌خان انتخابش کرده است». وی افزود: «تصمیم گنجعلی‌خان از همان سال ۱۰۰۵ که حاکم کرمان شد بر ایجاد این مجموعه بود و مرحله‌ی اول، میدان گنجعلی‌خان بود که همان سال ساخته شد. مطمئنا با شاه‌عباس برای ساخت میدان تبادل‌نظر شده بود ولی اینکه کجا و به چه صورت و در چه شرایطی و با چه مصالحی ساخته شود، خاص خود گنجعلی‌خان و معمار او بوده است».

کرمانی با بیان اینکه از اولین سال حکومت گنجعلی‌خان، ساخت این مجموعه شروع شد، اظهار کرد: «قبل از آن هم میدان بزرگ در شهرهای ایران ساخته شده بود ولی این‌طور نبود که فضای بسته باشند که جداره‌ی آن به هم پیوسته باشد بلکه فضای بازی بود که می‌شد داخل آن ساخت‌وساز کرد و جشن‌ها و مراسماتی مثل سان دیدن در آن میدان‌ها انجام می‌شد اما فضای آن میادین باز بود و امکان دخل و تصرفی در آن وجود می‌داشت».

وی سپس توضیح داد: «محل ساخت مجموعه‌ی گنجعلی‌خان را تقاطع بازارهای قدیم و جدید شمالی‌جنوبی و غربی‌شرقی انتخاب کردند که پرترددترین محل در کرمان آن زمان بود. می‌دانیم که میدان نقش‌جهان در خارج از شهر کهن ساخته شد و هیچ تصرفی در محدوده‌ی شهر تاریخی اصفهان نشد ولی در کرمان به‌دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی و طبیعی چنین امکانی وجود نداشت. در کرمان، محدودیت آب داریم و ساخت بنا زمان می‌برد و همه‌ی توسعه‌های این شهر در دوره‌های تاریخی درون همان شهر بوده است. بر همین اساس، گنجعلی‌خان نیز، محل تقاطع بازارها را انتخاب کرد و خانه‌ها و دکان‌ها و کاروانسراهای آنجا را خرید. اسامی تمام مالکانی که از آن‌ها بنایی را خریده‌اند، در وقف‌نامه‌ی گنجعلی‌خان موجود است. این تملکات را انجام دادند و ساخت میدان آغاز شد».

نحوهٔ تامین آب در اولویت سازندگان

این پژوهشگر سپس گفت: «برای ساخت این میدان اما، آب، یک عنصر حیاتی و خیلی خیلی مهم بود که برای تامین آن قنات شهرآباد احیا شد. آب آن از جنوب شهر وارد می‌شد و مسیر طوری طراحی شده بود که از عرض میدان کنونی عبور کند. در مسیر، جایی برای ذخیره‌ی حجمی از این آب نیز در نظر گرفته شد و می‌دانستند که اینجا قرار است حمام گنجعلی‌خان ساخته شود. مردم طبق وقف‌نامه، هر مقدار که می‌خواستند به‌صورت رایگان از این آب می‌توانستند استفاده کنند و بعد که به سمت شمال شهر می‌رفت، گفته شد باید به کار زراعت پرداخته شود».

وی افزود: «بعد از تامین آب، میدان ساخته مجموعه ساخته شده بود، دقیقا بناهایی که داخل و بیرون شهر ساخته همه را ذکر کرده است و در قسمتی آمده که آبی که از شهرآباد است تاکید کرده درخت‌کاری و خیابان‌ها کشیده شده برای همین تعدادی خانه و دکان خریداری شده است و نشان می‌دهد چه‌قدر به شهرسازی اهمیت می‌داده است. در شمال کرمان هم زراعت شود. همزمان به تمام این امورات دقت‌نظر داشته خودش اهل کرمان نبود ولی وقتی نام او می‌آید با کرمان همراه است».

شخصیت حاکم در معماری مجموعه نمود دارد

وی توضیح داد: «مجموعه‌ی گنجعلی‌خان طوری ساخته شده که نشان می‌دهد معمار یزدی شناخت زیادی نسبت به حاکم داشته و هویت شخصیت گنجعلی‌خان در آن مجموعه نهفته است. یعنی میدان گنجعلی‌خان طوری است که برخلاف میدان نقش‌جهان که درباری و تمام بناها سلطنتی است و خود را به رخ می‌کشند، این میدان، بسیار بسیار فروتن و افتاده و مردم‌وار است و تنها بنایی که داخل میدان نما دارد، کاروانسراست که کاربری مدرسه هم داشته است».

کرمانی ادامه داد: «معمار، از طراحی کلیت تا جزییات بنا، نکات ظریف و دقیق بسیاری را رعایت کرده است. با وجود اینکه حجم زیادی از بنا را قبول کرده بود تا در زمانی کوتاه بسازد و تعهد داشته زود آن را تحویل دهد ولی این، مانع کارهای درست او نشده و بهترین اقداماتی که در زمان طولانی می‌شد انجام دهد را، در همان زمان کم انجام داده است. ایشان مهندس و معمار و عارف بوده که با قرآن و احادیث آشنایی داشته است و تمام مفاهیم عرفانی را به‌صورت نمادین در مجموعه به کار برده، علاوه بر آن، با هنرهای تزیینی زمان خود و ظرایف هنر ایران‌باستان و حتی هنر چینی آشنا بوده است».

و دیگر عناصر این مجموعه نیز اضافه شد».

گنجعلی‌خان آبادگر و جنگاور بود

کرمانی درباره‌ی شخصیت حاکم کرمان توضیح داد: «گنجعلی‌خان کسی بود که وقتی یارگیری کرد و افراد مورد اعتماد خود از جمله همین معمار را برگزید، از آنجا که جنگجوی دلاوری نیز بود، در کرمان لشکری قوی تشکیل داد و در تمام جنگ‌ها با شاه‌عباس همراهی می‌کرد. او از سال ۱۰۰۶ تا ۱۰۲۴ هجری‌قمری در جنگ‌ها با شاه‌عباس شرکت داشت و تمام مدتی که به جنگ می‌رفت مجموعه در حال ساخت و تمام امورات ایالت مرتب بود».

وی با بیان اینکه گنجعلی‌خان خیال خود و شاه را از وضعیت کرمان و امنیت آن راحت کرده بود، ادامه داد: «او راه‌ها را امن کرده و کاروانسراهای مختلف و حمام و مدرسه و ... در نقاط مختلف در حال ساخت بود».

گنجعلی‌خان به رفاه مردم اهمیت می‌داد

وی گفت: «اما کار مهم دیگر گنجعلی‌خان که خاص خودش است و ارتباط نزدیکش با شاه را نشان می‌دهد، این است که او تمام این مجموعه را وقف آستان امام رضا (ع) کرد. نمی‌توان گفت شاه به حکام دستور این کار را داده بود چرا که می‌بینیم دیگران، مثلا الله‌وردی‌خان که همان زمان در فارس حکومت می‌کرد با اینکه ثروتمندتر از کرمان بود، چنین نکرد ولی در کرمان این اتفاق افتاد. با اینکه انجام کارهای رفاهی جزو وظایف حکام آن زمان نبود ولی گنجعلی‌خان تمام کارهای عمرانی را در جهت رفاه مردم به‌کار برد».

وی با اشاره به اینکه گنجعلی‌خان مجموعه را وقف کرد، توضیح داد: «این مجموعه، دو وقف‌نامه دارد که یکی مربوط به سال ۱۰۰۸ هجری است و در آن آمده درآمدی که از این مجموعه به‌دست می‌آید بعد از اینکه هزینه‌ی نگهداری بناها و مرمت و حفاظت قنوات از آن کم شد، خرج چه اموراتی شود از جمله اینکه بخشی از آن برای روشنایی حرم امام رضا (ع) استفاده شود و دقیقا در وقف‌نامه ذکر شده که هرسال مقدار مشخصی موم خریده و تحت نظر قاضیان و کلانتر شهر به مشهد ارسال شود یا سالی سه تومان سجاده‌ی کرکی در کرمان خریداری و ارسال شود یا فلان مبلغ صرف خرید فرش برای حرم شود. این‌طور نبود که سالانه این میزان پول برای مشهد ارسال شود بلکه با این وقف‌نامه، هم از حیف و میل پول جلوگیری و هم تعدادی شغل برای هنرمندان و کارگران ایجاد می‌شد».

وی بیان کرد: «در وقف‌نامه‌ی دوم، در سال ۱۰۲۴ هجری، که به‌جز آب‌انبار کل

گاوبازی و شعبده‌بازی و چوگان در میدان

وی ادامه داد: «از آنجا که پیش از آن، اصلا میدانی این چنینی در کرمان نبوده است، به محلی برای تفریح و تجمع و قرائت اعلانات حکومتی، شعبده‌بازی و حتی به نقل از زنده‌یاد باستانی‌پاریزی گاوبازی هم رواج داشته است و حتی حدود سه سال قبل، در جریان مرمت سردر کاروانسرای گنجعلی‌خان گوی چوگان دیده شد و نقوشی از چوگان هم روی دیوار در طبقه‌ی بالای کاروانسرا وجود دارد که بنا به این شواهد می‌توان گفت احتمالا در آن میدان، در مقیاسی کوچک، چوگان‌بازی هم می‌شده است». کرمانی با بیان اینکه وقتی مراسمات خاصی در کرمان بوده، میدان گنجعلی‌خان چراغانی می‌شده است، توضیح داد: «در آن زمان، مردم هم از لحاظ اقتصادی وضعیت بهتری پیدا کرده و امنیت‌شان هم بیش‌تر شده بود و می‌توان گفت که دورانی ایده‌آل برای مردم کرمان بوده که پیش از آن تجربه نشده و پس از آن نیز تکرار نشده است».

شاه‌عباس شخصا بر کار گنجعلی‌خان نظارت می‌کرد

وی اضافه کرد: «می‌بینیم شاه‌عباس کسانی از جمله الله‌وردی‌خان یا همین گنجعلی‌خان را با خود آورده بود که همگی، آدم‌های بزرگی بودند و خوش درخشیدند. گنجعلی‌خان هم تیمی تشکیل داد همه ورزیده و خوب بودند ضمن اینکه هیچ ابایی نداشت که اسم آن‌ها همه جا مطرح شود. در مجموعه‌ی گنجعلی‌خان، نام استاد معمار محمد یزدی بارها و بارها تکرار شده است حتی از فردی به‌نام شمس‌الدین یاد شده که احتمالا کارپرداز بوده و منابع مالی را تامین می‌کرده است یا نام هنرمندانی که آنجا کار می‌کردند نیز آمده است. مجموعه‌ی این عوامل دست به دست هم داده و آن دوره‌ی کرمان را دوره‌ی خاصی کرده است». کرمانی سپس، در پاسخ به این پرسش که آیا شواهدی وجود دارد که نشان دهد در موقعیتی، گنجعلی‌خان دستور مستقیم داده یا اظهارنظری کرده باشد؟ گفت: «خیر. این موارد را در مطالعاتم ندیدم ولی در مسجد گنجعلی‌خان، بالای محراب عبارتی داریم که نوشته: چاکر شاه‌عباس، گنجعلی. یک جاهایی ارادت خود را به شاه رسانده است».

وی افزود: «مطلبی خیلی جالب است اینکه با وجود اعتماد کامل شاه به گنجعلی‌خان، این‌طور نبوده که بسنده کند و حاکم کرمان به کار خودش باشد بلکه زمانی که گنجعلی‌خان داشت با قدرت، مجموعه را می‌ساخت، نزد شاه بدگویی‌هایی شده بود که به زور دارد خانه‌های مردم را می‌گیرد و به مردم ظلم می‌کند. شاه‌عباس تنها از اصفهان پنج شبانه‌روز طول کشیده و به کرمان رسیده و در کاروانسرایی سه شبانه‌روز اقامت کرد و از مردم درباره‌ی حاکم پرس‌وجو کرد و دنبال حاکم به‌طور ناشناس میرفت و وقتی سه شبانه‌روز تحقیق کامل کرد و خیالش راحت شد که مردم راضی هستند و مجموه به نفع مردم است برگشت. چون هوا برف و بارانی شده بود، در قریه باغین در خانه‌ی فردی به اسم شیخ حسین‌جان اقامت کرد و با اینکه شاه را نمی‌شناخت، به خوبی از او پذیرایی کرد و صبح که می‌خواست آنجا را ترک کند به صاحبخانه گفت که نامه‌ای نوشته‌ام و زیر فرش گذاشته‌ام، آن را به فلانی برسان و خانه را ترک کرد. شیخ حسین‌جان نامه را به گنجعلی‌خان رساند و حاکم از او پرسید: چه زمانی میهمانت حرکت کرده؟ دنبال رد او رفت، بعد از دو روز نزدیک یزد شاه را دیده بود که در سایه‌ی اسب خوابیده و در حال استراحت بود. نزد شاه رفت و از شاه خواهش کرد که به کرمان برگرد تا پذیرایی شایسته‌ای از شما داشته باشیم. شاه‌عباس اما گفت که اگر من برگردم، منظورم دیدار خان است که شما الان اینجا هستید ولی اگر می‌خواهی چیزی خرج من بکنی، اینجا برای مردم بنایی بساز تا مجبور نباشند مثل من در سایه‌ی اسب‌شان استراحت کنند. همان نقطه‌ای که شاه استراحت می‌کرد را به مزرعه تبدیل کرد و نام آن را کرمان شاه گذاشت. کاروانسرایی هم آنجا ساخت».

بناهای ارزشمند کرمان به‌شدت از بین رفت

کرمانی سپس در پاسخ به این پرسش که از آن‌جایی که درباره‌ی تیپولوژی معماری و شیوه‌های شکل‌گیری ساختار شهر در اصفهان و شیراز اقداماتی شده است اما آیا درباره‌ی کرمان کاری صورت گرفته است؟ شهرها بنا به موقعیت و ویژگی‌های فرهنگی و سوابق تاریخی، چهره‌ای خاص دارند. آیا در این‌رابطه کاری شده که بتوانیم بگوییم معماری کرمانی چگونه است؟ گفت: «کارهای مطالعاتی زیادی از سوی استادان دانشگاه و مشاوران به‌نام بر روی کرمان انجام شده است ولی تهاجمی قدرتمندتر در کرمان بوده و باعث شده که نتایج مطالعات به ثمر نرسد». وی اذعان کرد: «بناهای باارزش در این شهر، به شدت از بین رفته است. شهر انگار شخم‌زده شده و بناها طوری پاک شده که اگر دشمنی بمباران می‌کرد شاید چیزهای باارزش بیش‌تری از آن می‌ماند و نمی‌دانم جبران آن چگونه ممکن است». وی اضافه کرد: «گنجعلی‌خان، فرد با تدبیر و دوراندیشی بود و با اینکه کرمانی نبود و کرد بود، بسیار با دلسوزی رفتار کرد. امیدوارم تصمیم‌گیران ما که بر سرنوشت مردم تاثیر می‌گذارند، از این تدبیر درس بگیرند و آن به کاربرند و در کرمان آینده، شاهد روزهای خیلی بهتری باشیم».

نظرگاه

سالی پر از درد و تجربه و درس!

محمد لطیف کار
سردبیر استقامت

از سال «نودونه» چند روز بیشتر نمانده است. در این روزهای پایانی فرصت داریم تا به وقایع مهم سالی که گذشت نگاهی بیاندازیم، و نهایتا نمره‌ی قبولی یا مردودی به آن بدهیم. در گذشته اگر نمره‌ی مردودی می‌گرفت، تکلیف حاجی فیروز هم روشن بود. حاجی فیروز در کوی و برزن می‌خواند: «سالی که گذشت سال بد بود... ای سال بری دیگه برنگردی...! دلا رو شکسته کردی، همه رو خسته کردی، بری دیگه برنگردی! دکون‌ها رو تخته کردی ... بری دیگه برنگردی»!

مجالی ندارم تا به نوبه‌ی خود، بدی‌های امسال را پشت سرهم ردیف کنم؛ به‌خصوص که می‌دانم در مورد بدی مطلق امسال، به‌خاطر شیوع و مرگ‌آفرینی کرونا، جای هیچ شک و شبهه‌ای نمانده است. البته حساب کاسبان تحریم و کرونا را از آحاد جامعه جدا می‌کنم، آن‌ها سال خوبی داشتند، و تا توانستند به جیب گشاد خود پول ریختند.

پرداختن به مصائب امسال، فرصتی دیگر می‌طلبد، اما دریغام می‌آید اگر به نقش رسانه در وضعیت بحرانی کرونا اشاره‌ای نکنم. همه شاهد بودیم که هر موجی که از راه رسید یا وضعیت بحرانی شد، رسانه‌ها با مسئولیت کم‌نظیری در صحنه حاضر بودند و به کنترل اوضاع هم کمک کردند. پدیده‌ی غمبار کرونا موجب شد، رسانه‌های دیجیتال گوی سبقت را از دست رقبا بگیرند، و حتی شیوه‌ی تولید و انتشار نشریات مکتوب را متحول کنند. اگرچه پاره‌ای از مطبوعات در جریان این تغییر وضعیت، نتوانستند مسیر را ادامه دهند، و به تعطیلی و خاموشی رفتند، اما معدل این اتفاق را از نظر ارتباط مطبوعات با جامعه‌ی مخاطب، مثبت و رو به جلو ارزیابی می‌کنم.

این شرایط جدید روی تحریریه و تولید رسانه‌ای ما تاثیرات مثبت و منفی داشت. اگر از جنبه‌های منفی آن که فعالیت فیزیکی تحریریه را تحت تاثیر قرار داد بگذریم، استقامت از جمله رسانه‌هایی بود که به موضع انفعال نیفتاد و در کنار خود با تقویت فردای کرمان، توانست خود را با محیط جدید که بیشتر به رسانه‌ی آنلاین نیازمند بود هماهنگ کند. فردای کرمان و استقامت که پیشتر عمدتا در فعالیت‌های خود، موازی‌کاری می‌کردند، این‌بار به صورت دو رسانه‌ی مکمل و عضو یک خانواده درآمدند.

ما در تحریریه در همین زمان که تولید خبر با دشواری بیشتری مواجه بود، توانستیم با تلاش زیاد بر اعتبار و نفوذ اجتماعی و رسانه‌ای خود بیافزاییم، و تصور خود ما این است به تناسب امکانات محدود خود، سهم قابل ملاحظه‌ای در مقابله با کرونا ایفا کنیم. در مواردی، روزانه ده‌ها خبر تولیدی و بازنشری را روی سایت و فضاهای مجازی در اختیار خود بارگذاری کردیم. بنابراین امسال در ارتباط قوی‌تر با فضاهای نوین رسانه‌ای گام تازه برداشتیم و تجربه‌های نوینی اندوختیم.

در حوزه‌ی انتشار اخبار و تحلیل‌های رسانه‌ای امسال نه‌تنها دچار رکود و عقب‌نشینی نشدیم، که به عکس توانستیم در تولید و انتشار محتوای رسانه، افق‌های تازه‌ای بر روی خود بگشاییم. مسلما این اتفاق توسعه‌ای تماما به ابتکار خود رخ نداد، بخش مهم‌تر آن، ناشی از ضرورتی بود که ناخواسته رخ داد و ما را هم به دنبال خود کشاند.

کار ما اگر هم ستودنی باشد و امروز به آن می‌بالیم این بود که به حکم این رخداد تازه‌ی رسانه‌ای تن دادیم و به باز کردن این دریچه‌ی نوین کمک کردیم، و حالا هم تلاش می‌کنیم هرگز بسته نشود، و حالا داریم از این پنجره‌ی حیات‌بخش هر روز با مخاطب‌های بیشتری سخن می‌گوییم. توانسته‌ایم با هر دو نوع مخاطب نشریات مکتوب و رسانه‌های دیجیتال و آنلاین پیوندهای منطقی‌تری داشته باشیم، و قصد داریم انشاالله در سال پیش رو در همین زمینه گام‌های بلندتر و تازه‌تری را هم برداریم. همین نگاه به آینده است که به ما انرژی و امید می‌دهد تا در حوزه‌ی رسانه به مرزهای ممکن بیاندیشیم و بلکه برحسب وظیفه و مسئولیت اجتماعی و رسانه‌ای خود، کاری در خور یک نشریه‌ی محلی و استان کرمان انجام بدهیم. می‌بینید با همه‌ی زخم‌هایی که کرونا به ما زده است ناامید نیستم.

مسلما سرچشمه‌های این امیدواری یکی و دو تا نیستند، اما در خانواده‌ی استقامت و فردای کرمان، در درجه‌ی اول وجود همکاران ارزشمندی است که همیشه مرا یاری کرده‌اند. اول با استقامت شروع کردیم، و حالا داریم با استقامت و فردای کرمان ادامه می‌دهیم.

در سال‌های گذشته همکاران زیادی داشته‌ام که به آن‌ها افتخار می‌کنم، اما بالاترین سرمایه‌ی اجتماعی استقامت که همواره یادش را به نیکی گرامی می‌دارم روانشاد حاج سیدمهدی نعمت‌الله‌زاده ماهانی بود که حالا سه سال است روی در نقاب خاک کشیده است اما همچنان مهر او به ما قوت قلب می‌دهد. از آقای مهدی محبی‌کرمانی جانشین مدیرمسئول و آقای سیدنظام‌الدین نعمت‌الله‌زاده ماهانی صاحب امتیاز و مدیرمسئول استقامت، علویه‌السادات نعمت‌الله‌زاده و سایر اعضای ارجمند خانواده‌ی بزرگ نعمت‌الله‌زاده به خاطر بودنشان و دلگرمی دادنشان صمیمانه سپاسگزارم. همچنین از خانم اسما پورزنگی‌آبادی، خبرنگار و دبیرتحریریه استقامت و فردای کرمان، خانم پروین میرزاحسینی خبرنگار و دبیر بخش اقتصاد، خانم مینا قاسمی همکار بخش فرهنگ و هنر، آقای امین لطیف‌کار در بخش فناوری و امور سایت، خانم فخری پورنامداری در بخش حسابداری، خانم زهرا محمدی همکار ما در بخش دفتری و بازرگانی، آقای معین فروزنده همکار بخش طراحی، و سایر عزیزانی که در بخش چاپ و توزیع و